

REFERAT af 28. møde i GeoDanmark Produktionsforum 29. august 2018 kl. 9.30, KL, Weidekampsgade 10, 2300 Kbh S

GeoDanmark
Weidekampsgade 10
2300 København S

tlf: 33 70 37 43
www.geodanmark.dk

Deltagere:

30. august 2018

John Kamper (formand)
Jørgen Grum
Kuft Toft
Eskil Kjærshøj Nielsen
Sten Frandsen
Anne Grete Rasmussen
Niels Skov Jensen
Mie Dahl
Torsten Andersen
Katarina Ritz (fællessekretariat, referent)

Afbud:

Christian Helring Andersen
Annette F. Stammerjohan

Dagsorden

1. Velkomst (specielt til Torsten :-)) + punkter til eventuelt
 - *Vejkategorier*
 - *SDFE briefer om skråfotoløsningen*
 - *Quick orto henvendelse fra Inge Flensted*
 - *Vejledning til udpegninger vedr. det hydrologiske tilpasningslag*
2. Referat + To-do-liste (bilag)

Referat på hjemmesiden. Todo-listen blev gennemgået.
3. Gensidig information fra SDFE + kommuner + fællessekretariatet
 - a. **SDFE** har været igennem en mindre organisationstilpasning pr. 1. august og har i den forbindelse fået et nyt kontor Jordobservationer (JOB) som håndterer dataindsamling fra satellit og fly samt Danmarks Højdemodel og Trex (verdensomspændende højdemodel udarbejdet for Forsvaret). Det betyder at John Kamper og medarbejdere fra flyttet fra Geodata kontoret til JOB. Geodata har fortsat ansvaret for GeoDanmark vektorproduktionen, SDFE's del af GeoDanmark-sekretariatet og delprojekter vedr. ejendomsvurderingsopgaven.
 - b. **Kommunerne:** Anne Grete fortalte at hun har haft møde med AMK Vagtcentralen i Region Syddanmark, som stiler mod at

indarbejde et nyt lag i deres ambulance navigationssystem, således at GeoDanmark vejpunkter kommer til at supplere data fra TomTom. Anvendelse af vejpunkter er skrevet ind i udbuddet. Derfor arbejdes der hårdt på at rette GeoDanmark vejpunkterne op i Sydkort og GeoFyn. Samme i GeoMidt. GeoFyn har opsat en landsdækkende løsning som visualiserer vejpunkters sammenhæng med adressepunkter.

- c. *Kort orientering om processen som er i gang mhp. bemanning af FOSAKO-projekterne "GeoDanmark-data i spil".*
- d. *Holbæk er igen meldt ind i GeoØst, Kbh, Frederiksberg og Frederikssund står udenfor geodatasamarbejder.*
- e. **Sekretariatet:**

Bestyrelsen har mødtes på seminar i Aalborg i fredags og har taget fat på flere aspekter ifm. udmøntningen af den nye strategi. Der vil være besøg fra bestyrelsen på både temadag og road shows, hvor bestyrelsen selv giver en status. Frem mod bestyrelsesmøde den 21/9 er der fokus på:

- *Tidslinje for aktiviteter*
- *Bestyrelsen deltager på få møder (KTC faggruppe for trafik, veje og trafiksikkerhed, Samordningsudvalget (ministerudpeget forum), Kortdage)*
- *Artikler i Teknik & Miljø og Geoforum.dk og vi satser derudover på Danske Kommuner*
- *Videre med cases, eksisterende og nye og arbejdet for at komme ind på nye områder*
- *Organiseringen og ressourcer – hvordan indretter vi GeoDanmark, herunder sekretariatet, så vi kan løfte alle de nye opgaver.*
- *Bestyrelsen får en lang række beslutningsoplæg den 21/9*
- *Nye processer for arbejdsprogram og budget, som giver mulighed for at komme tidligere i gang og i højere grad at involvere medlemmer undervejs, så resultatet bliver mere velunderbygget.*

4. Driftsmeddelelser for GeoDK v. Katarina

- a. Definere behov og snitflader mellem Produktionsforum og Systemforum

En hurtig runde med indspark til, hvad I gerne vil vide og hvilke kanaler der ville fungere?

Input til kanaler:

- *Når man logger ind på GeoDK*
- *Inspiration fra Geokoderen, som har rød/grøn flag*
- *Twitter (med mulighed for at få en daglig opsummering af tweets på mail)*
- *Hjemmesiden – med et område, hvor man kan abonnere på nyheder specifikt for dette område (Sekretariatet tjekker om*

der kan sendes mailnotifikationer straks efter oprettelse af nyheder)

- *Vigtigt at modtage beskeder pr. mail*
- *Nogle kommuner har spærret for RSS-feeds*
- *(Meddelelser om diverse baggrundskort er også vigtige)*

5. Fotografering i 2018 + planer for 2019

a. Status på fotografering v. Eskil

Status fra slides, datasammenligning med 2017

	2017	2018
Første fotodag	24/3-2017	18/3-2018
Sidste fotodag	5/5-2017	7/5-2018
Første dag for QO	8/5-2017	25/04-2018
QO landsdækkende	22/6-2017	10/6-2018
Første GD-tiles	28/6-2017	4/7-2018
GD-Orto afsluttet	30/10-2017	(Ultimo oktober)

Der forlænges med alle producenter pga. gode erfaringer, men næste år skal der laves nyt udbud for hele produktionen (2020). Der skal i efteråret 2019 derfor laves en større gennemgang af udbudsmaterialet – med input fra Produktionsforum.

Der skal snart tilgå SDFE information om ønsker for 10-cm fotografering i 2019.

Status for ortofotoproduktion kan ses på SDFE's hjemmeside med statuskort: <https://sdfe.dk/saadan-arbejder-vi-med-data/flyfotos-og-laserscanning/>.

Der stiles efter at regninger fremsendes inden 1. december. Eskil sender forinden en faktureringsoversigt til godkendelse.

b. Fotografering i 10-cm ifm. totalajourføring (hvert 5. år) v. Anne Grete

Afventer SDFE udmeldinger/beslutninger om dataindsamling - samproduktion/sensorintegration.

6. Vektorproduktion i 2018

a. Status 2018 v. Jørgen

i. Totalajourføring

Der er gang i 3-5 kommuner i GeoMidt. Det går umiddelbart godt hos producenten – men indlæsning, validering og ilægning af data volder problemer og tager tid.

Det er svært at gennemskue, hvad fejlene skyldes, så der bruges meget tid på at finde fejl. SDFE har udviklet scripts, som kan gennemgå GML-filer for kendte fejl.

SDFE arbejder på, hvordan fejlhåndteringen skal foregå fremadrettet.

Vedr. kommunernes deltagelse i kvalitetssikringen – proceduren herfor er endnu ikke afklaret, men SDFE er ved at fastlægge, hvordan der kan arbejdes sammen om dette.

SDFE må gerne spørge i god tid, om kommunerne ønsker at deltage i kvalitetssikringen (vi sætter det ind i årshjulet).

Der er behov for information til kommunerne om at proceduren er under afklaring. SDFE sørger for dette.

(Der var herefter en kort diskussion af brugen af æ,ø,å i specifikationen .)

b. ÆUP 2018-19

i. Status på ÆUP

Ændringer kommer ind fra kommunerne, og det fungerer godt. Der samles ÆUP fra kommunerne, foreløbig geometri fra GeoDK, ÆUP fra VD og SKAT-projektet, samt ÆUP fra GeoDK for de kommuner, som har ilagt dette via systemet. Annette samler alt dette til én fil.

Diskussion af statuskort – som skal rettes til – dette tager SDFE med tilbage.

ii. Kommunikation om procedure for ÆUP i GeoDK

Vurderingen hos SDFE er, at det fungerer – og at der ikke er behov for yderligere information her og nu.

ÆUP procedure 2019:

Fra 2019 laves ændringsudpegninger via GeoDK. Dette melder Produktionsforum ud til alle kommunerne. En hurtigt arbejdende gruppe fastlægger procedurerne.

Diskussionen gav anledning til igen at overveje, hvem der er ansvarlige for hvad – snitflade drøftelsen. Produktionsforum indstiller, at administrativt ajourføringsforum har bolden ift. beskrivelsen af procedurer fremadrettet.

Beslutning: der nedsættes en arbejdsgruppe med medlemmer fra Produktionsforum, administrativt

ajourføringsforum og KL's geokodningsgruppe. Arbejdsgruppen kigger på, hvad der er behov for af vejledninger m.m. til næste års ÆUP proces. Sten har bolden. Arbejdet skal afsluttes i år og resultatet skal forelægges fora til kommentering.

SDFE beskriver hvordan ÆUP fra forskellige kilder samles sammen forud for den fotogrammetriske ajourføring. Dette danner afsæt for gruppens arbejde.

- iii. Orientering om status på ny indberetningsløsning af ændringsudpegninger (FME) på det kommende møde v. SDFE

Intet nyt. SDFE vil gerne have brugererfaringer, og kontakter kommuner direkte herom.

- c. Huskeliste til afslutningen af ajourføringen v. Sten/Anne Grete/Jørgen

Oven for besluttede ad hoc gruppe kan tage opgaven med at beskrivelse huskelisten. Dvs. hvordan tjekkes data efter den fotogrammetriske ajourføring. SKAT kan også bidrage hertil.

- d. Opfølgning på SKAT's geokodning v. Jørgen

3.000 sager er ikke godkendt i GeoDK. Der er fokus på dette hængeparti i kommunerne, så forventningen er at der bliver ryddet op.

- i. Spm. fra GeoNord: "Hvad sker der med små bygninger under 10 m², lavet i geokoderen eller SKAT?" v. Kurt

Dette spørgsmål er besvaret sidst: Bygningerne forsvinder ikke, hvis man i det efterfølgende år fravælger optionen.

- e. Vandløbsreferencen (GD3) betydning for GeoDanmark-data v. Jørgen

Fotogrammetrisk registrering af vandløb har fundet sted i mange år. Denne er blevet suppleret med vandløb fra 4-cm kortene. Ifm. GD3 projektet har man kigget på, hvordan netværket passer sammen, der er identificeret manglende rørlægninger, og der er kigget på faldretninger. Kommunerne har været adspurgt, og der er kommet retninger på

NST har ifm. EU påbud om registrering af vandløbsoplande og har i den forbindelse kørt kontroller på GeoDanmark-vandløb. Det ser ikke så godt ud, bl.a. pga. mangelfuld brug af attributten retning.

Der er behov for supplere. NST ønsker styr på samtlige vandløb i alle oplande inkl. sammenhæng og retninger. Skal dette ske i GeoDanmark-data, hvor der netop nu arbejdes på en vandløbsreference. Der bliver lavet proof of concept om en vandløbsreference, inkl. kommuners vandløbsfolk, NST. Dette foregår året ud.

Der kigges til vejreferencemodellen, herunder hvor meget der kan genanvendes ifm. etableringen af en vandløbsreference. Dette skal POC'en afklare. Det er målet i 2019 at etablere vandløbsreference.

Kommunerne, KL og NST har et VASP projekt, som har forudsætninger om en referencemodel. Der er mange interesser i projektet.

- f. Bypolygoner og bebyggelsespolygoner v. Anne Grete
- i. Hvordan vedligeholdes Bypolygoner og bebyggelsespolygonerne?
Bypolygoner findes ikke i FOT6. Bypolygoner vedligeholdes i stedsnavneregistret. Bebyggelsespolygoner (høj/lav bebyggelse) skal vedligeholdes ifm. ajourføringen (SDFE har ansvaret herfor),
 - ii. Flere kommuner har observeret, at der ved tillæg af OP3 op af en by ikke sker konsekvensrettelser i hverken bebyggelsespolygoner eller bypolygoner. Hvad er procedurerne om det?
Der bør ske konsekvensrettelser i polygonerne.

Dette tages med i huskelisten til afslutningen af ajourføringen.
 - iii. Hvis et erhvervsområde omdannes til boligområde (f.eks. en havnefront), hvordan bliver det registreret, at Erhvervsområde ændres til f.eks. Lav bebyggelse?
Jf. ovenfor
 - iv. Er der noget vi skal have indarbejdet i nogle vejledninger?
bør indarbejdes i huskeliste, se ovenfor pkt 6.c.

7. Orientering om automatiske ÆUP-projekter på GeoFyn og i SDFE

GeoFyn: intet nyt siden sidste møde. Idéen er at generere automatiske ÆUP ud fra fotos. Kontakt til DTU, som måske vil medvirke.

SDFE: har prøvet at identificere bygningsændringer vha. foto – men flade tage giver udfordringer og volder problemer for algoritmen. Der eksperimenteres fortsat i samarbejde med Alexandra Institutet. Der er tale om et metodeprojekt.

SDFE har samarbejde med DHI Gras om udpegning af "sæsonsøer", noget som PGV (SKAT-projektet) har stor interesse i. Videreførsel af

forprojekt fra sidste år, som igangsættes indenfor de kommende uger. Der kigges på "søer" som ikke er søer og søer med forkert størrelse

Et tredje projekt handler om at kigge på kystlinjen. Der er forskellige kystlinjer, og idéen er at bruge satellitbilleder til at vurdere kystlinjens forskellige placeringer. Projektet har en snitflade til kortlægningen af Grønland. Resultater forventes sidst på året.

8. Orientering om intelligent dataindsamling/sensorintegration v. SDFE

Der har været arbejdet internt i SDFE med forskellige brainstorm mhp. af afdække tekniske bindinger og muligheder.

Produktionsforum, Landbrugsstyrelsen, SKAT m.fl. vil blive involveret senere.

Der er pt. ikke taget stilling til finansiering. Der er heller ikke taget stilling til de forretningsmæssige anvendelser af de forskellige produkter (sommer- vs. Forårsfoto osv.) og hvilke mangler som vil opstå.

9. SOP – orientering om prismodel for kommunal anvendelse v. John

SOP 2018 er stort set færdigproduceret. Aalborg Kommune har tilkøbt. Sydkort har forespurgt hvad prisen vil være.

Mogens Skov (mos@sdfе.dk) kan oplyse om priser for kommunal anvendelse og nærmere om prismodellen.

10. Næste møde

Doodle til uge 40 og 43 – er udsendt.

11. Evt.

Vejkategori: Anne Grete tager spørgsmålet videre

SDFE briefede om skråfotoløsningen: udstilling forventes fra primo september – der kommer en portal hvor man kan se fotos, og man kan downloade via Kortforsyningen. Data bliver frit tilgængelige. SKAT benytter en udvidet version med en anden brugergrænseflade. Der blev givet en kort demo af løsningen.

SDFE hører gerne, hvis der konstateres fejl/uhensigtsmæssigheder. Der kan på et senere tidspunkt tages en dialog om en eventuel kommunal løsning.

Quick orto – henvendelse fra Inge Flensted – udstillingen hedder noget med årstallet – det er ikke hensigtsmæssigt, da brugerne så skal ændre opsætning hvert år. SDFE undersøger om praksis kan ændres, f.eks. ved at indarbejde årstallet i vandmærket.

Vejledning til udpegninger vedr. det hydrologiske tilpasningslag til DHM: de få tilbagemeldinger fra kommuner tyder på at det går fint med at udpege ændringer og der er modtaget en hel tilpasninger -

